

STUDIJSKO PUTOVANJE U AMERIKU REPORTERA AMIS-A I PREDSTAVNIKA MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE

U organizaciji Ministarstva poljoprivrede Sjedinjenih Američkih Država (USAID), organizovano je studijsko putovanje u SAD učesnika projekta Agrarni Marketinški Informacioni Sistem Crne Gore. Ovaj projekat se u Crnoj Gori realizuje od 2005 god. u saradnji Ministarstva poljoprivrede SAD – a i Ministarstva poljoprivrede Crne Gore, kroz rad učesnika tog projekta iz Savjetodavne službe i Službe za selekciju stoke.

Učesnici studijskog putovanja su bili osam reportera Savjetodavne i Seleksijske službe i jedan predstavnik Ministarstva poljoprivrede Crne Gore. Posjeta je trajala od 19. jula do 04. avgusta 2008 god, a cilj je bio neposredno upoznavanje sa radom Informativnog sistema u poljoprivredi u SAD-u, kao i o načinima i dinamici prikupljanja informacija sa tržišta poljoprivrednih proizvoda u SAD-u. Na planiranju agende našeg boravka u Americi radili su g-din Jim McAlister i Bill Mejers.

Nakon slijetanja aviona na aerodrom O' Hara u Čikagu, i smještaja u hotel, 21. jula - prvog radnog dana našeg boravka u Americi planirana je posjeta Čikaškoj berzi. U tročasovnoj posjeti dobili smo iscrpne i veoma interesantne podatke o istorijatu, načinu rada, prodaji i kupovini finansijskih i poljoprivrednih proizvoda i funkcionisanju berze koja je jedna od tri najveće u svijetu.

Narednog dana obišli smo Chicago terminal tržnicu i Marano prerađivačku kompaniju. Radni dan je završen posjetom kancelariji za Marketinški Informacioni Sistem u USDA, gdje nam je predstavljen način rada reportera.

Naredna dva dana 23. i 24.- og jula boravili smo u Benton Harboru (Michigan) i u tom periodu posjetili fabriku za pakovanje i prodaju borovnica, prerađivački centar borovnice, farmera koji se bavi proizvodnjom povrća na otvorenom polju i ima sopstvenu tržnicu. Zatim smo posjetili Istraživački centar South West Michigan gdje smo se upoznali sa kolegama koji su nam predstavili naučni i terenski rad zaposlenih u ovoj ustanovi. U toku ta dva dana domaćin nam je bio Charles Hackensmith, a o izvještavanju i pravljenju izvještaja reportera govorila je Debby Friday reporter MISA u Benton Harboru.

Cetvrtog dana studijskog putovanja posjetili smo kvantašku pijacu u Benton Harboru, farmu za pakovanje paprika, kao i firmu "Greg orchards " koja se bavi pakovanjem voća i skladištenjem. Narednog dana smo bili u Madisonu, Vinskonsin u Savjetodavnoj službi. Domaćin nam je bio prof. Walt Stevenson, sa svojim saradnicima a predstavnik Ministarstva poljoprivrede Crne Gore je održao prezentaciju kojom je predstavio ukratko poljoprivrednu Crne Gore.

Duženje sa g-dinom Jimom smo završili, i putovanje nastavili u Misuri, tj. grad Sent Jozef gdje smo bili smješteni do kraja našeg studijskog putovanja a domaćini su nam bili Bill Mejers i Phill Mc Fall.

U ponedjeljak, 28.jula odradili smo posjetu farmi - tovilištu bikova i mljekarskoj farmi "Šato".

Naredni dan smo bili u Regionalnoj kancelariji Službe za Marketing u poljoprivredi koja je odgovorna za mandatorno izvještavanje o cijenama stoke. Istog dana obišli smo i farmu kapaciteta do 5.000 goveda za finalno tovilište na kojoj se vrši tov do 700 kg po grlu a koja se nakon toga, transportuju u klanicu u Illinoisu.

Zadnjeg radnog dana studijskog putovanja prisustvovali smo aukciji stoke i prezentaciji rada reportera MIS-a u S. Jozefu.

Planirani povratak za Crnu Goru je iz tehničkih razloga pomjerен за 04. avgust 2008 god.

Informacioni sistemi imaju neprocjenjiv značaj u savremenom svijetu i iskustva iz Marketing Informacionog Sistema u SAD-u su od velike koristi za naš budući rad i usavršavanje sistema izvještavanja o proizvodnji i plasmanu voća, povrća i stoke u Crnoj Gori. Takođe smatramo da je ovo putovanje bilo od velikog značaja za AMIS projekat i poljoprivredu Crne Gore i ekonomiske analize u njoj.